

Competències de les infermeres

coiba

Col·legi Oficial
d'Infermeres i Infermers
de les Illes Balears

INFERMERA.....	5
INFERMERIA.....	5
Definició d' <i>infermeria</i> , del Consejo Internacional de Enfermeras (CIE).....	5
FUNCIONS DE LES INFERMERES.....	6
MISSIONS I FUNCIONS DE LA INFERMERA SEGONS EL CONSELL GENERAL D'INFERMERIA D'ESPANYA (CGE)	7
MARC JURÍDIC REGLAMENTARI	8
Llei d'ordenació de les professions sanitàries.....	8
Llei 55/2003 de l'Estatut Marc del Personal Estatutari.....	8
Estatut de personal sanitari no facultatiu de les institucions sanitàries de la Seguretat Social, de 26 d'abril de 1973	9
COMPETÈNCIES DE LES INFERMERES.....	9
Definició de competència, del Consejo Internacional de Enfermeras (CIE).....	9
INFERMERA GENERALISTA.....	9
12388 Ordre CIN 2134/2008, de 3 de juliol, requisits per a la verificació de títols universitaris que habilitin per a l'exercici de la professió d'infermer.....	9
INFERMERES ESPECIALISTES	12
INFERMERA ESPECIALISTA SALUT LABORAL	12
8880 Ordre SAS/1348/2009, de 6 de maig, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria del treball.	12
<i>Apartat 4. Objectiu general i competències.</i>	12
INFERMERA ESPECIALISTA EN OBSTETRÍCIA I GINECOLOGIA	15
8881 Ordre SAS/1349/2009, de 6 de maig, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria obstètric-ginecològica (comare).	15
<i>Article 7. Competències professionals, desglossades en competències específiques i criteris per a la seva adquisició.</i>	15
INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA GERIÀTRICA	18
19139 Ordre SAS/3225/2009, de 13 de novembre, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria geriàtrica.	18
INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA	21

10364 Ordre SAS/1729/2010, de 17 de juny, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria familiar i comunitària.	21
<i>Article 3. Competències de la infermera especialista en infermeria familiar i comunitària</i>	21
INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA PEDIÀTRICA	23
10365 Ordre SAS/1730/2010, de 17 de juny, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria pediàtrica.	23
<i>Article 3. Definició i perfil professional de l'especialista vinculat a les seves competències professionals</i>	23
INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA EN SALUT MENTAL	26
9081 Ordre SPI/1356/2011, d'11 de maig, per la qual s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria de salut mental.....	26
ANNEX 1.....	29
“FUNCIONS DE LES INFERMERES I ATS QUE FIGURAVEN A L’ESTATUT DE PERSONAL SANITARI NO FACULTATIU DE LES INSTITUCIONS SANITÀRIES DE LA SEURETAT SOCIAL” APROVAT PER L’ORDRE DE 26 D’ABRIL DE 1973	29
ANNEX 2.....	32
Breu ressenya de l’ evolució legislativa.....	32

INFERMERA

Definició d'Infermera del Consejo Internacional de Enfermeras (CIE).

La definició d'**infermera**, en la qual es basen les **competències**, és la definició funcional aprovada pel CONSELL DE REPRESENTANTS DE LES ASSOCIACIONS NACIONALS D'INFERMERIA (CRN), del CONSELL INTERNACIONAL D'INFERMERIA (CIE).

La infermera és una persona que ha completat un programa de formació en Infermeria i està autoritzada per l'autoritat reguladora competent per exercir la infermeria al seu país. A Espanya, la formació d'Infermeria és un programa d'estudis universitaris formalment reconegut que proporciona una base àmplia i sòlida en ciències del comportament, la vida i les cures d'infermeria per a la pràctica general de la Infermeria; així com per al lideratge i com a base per a l'educació post-universitària per a la pràctica d'Infermeria especialitzada o avançada. La infermera està preparada i autoritzada per a:

1. participar en l'àmbit general de la pràctica d'infermeria, inclosa la promoció de la salut, la prevenció de malalties i l'atenció de persones amb malalties físiques, problemes de salut mental i discapacitats, de totes les edats i en tots els serveis de salut i altres àmbits de la comunitat;
2. per dur a terme educació en cures de la salut;
3. per participar plenament com a membre de l'equip d'atenció a la salut;
4. per supervisar i formar auxiliars d'infermeria i cures de la salut; i
5. per investigar. ¹

INFERMERIA

DEFINICIÓ D'INFERMERIA, DEL CONSEJO INTERNACIONAL DE ENFERMERAS(CIE)²

“La infermeria, com a part integrant del sistema d'atenció de salut, comprèn la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, i les cures dels malalts físics, els malalts mentals i les persones discapacitades de totes les edats, en tots els contextos de l'atenció de salut i altres contextos de la comunitat. En aquest ampli espectre de l'atenció de salut, els fenòmens d'especial interès per les infermeres són "les respostes de les persones, de les famílies i dels grups als problemes de

¹ (CIE, 1987) El Consejo Internacional de Enfermeras parla d'"infermera" per definir als professionals (dones i homes) que exerceixen la professió d'Infermeria. El Coiba segueix, en aquest sentit, la línia del CIE, adoptant el terme "infermera" tant per a homes com per a dones. En altres documents, sobretot del Consejo General de Enfermería d'Espanya (CGE), s'utilitza preferentment el terme de la disciplina ("Infermeria") per referir-se als professionals.

² [Marco de competencias del CIE para la enfermera generalista. © 2003 \(CIE\)](#)

*salut reals o possibles*³. *Aquestes respostes humanes van des de reaccions de restauració de la salut davant d'un episodi únic de malaltia fins L'ELABORACIÓ D'UNA POLÍTICA DE PROMOCIÓ DE LA SALUT D'UNA POBLACIÓ A LLARG TERMINI*⁴.

FUNCIONS DE LES INFERMERES

*La funció pròpia de les infermeres en atendre a les persones, malaltes o sanes, és avaluar les seves respostes al seu estat de salut i ajudar-les en l'acompliment de les activitats que contribueixen a la seva salut o al seu restabliment o a una mort digna, activitats que elles realitzarien per sí mateixes si tinguessin la força, voluntat o coneixement necessaris i fer-ho de tal manera que els ajudi a aconseguir la seva independència total o parcial el més ràpidament possible.*⁴

En l'entorn total de l'atenció de salut, les infermeres comparteixen amb els altres professionals de salut i amb els d'altres sectors del servei públic les **“funcions de planificació, aplicació i avaluació per aconseguir que el sistema d'atenció de salut sigui adequat per promoure la salut, prevenir la malaltia i cuidar de les persones malaltes i discapacitades.”**⁵

“L'abast de la preparació i de l'exercici professional permet a la infermera generalista tenir la capacitat i autoritat necessàries per impartir, de manera competent, atenció primària, secundària i terciària en tots els contextos i camps de la infermeria.”⁶

La **funció de la infermera generalista**, tal com es resumeix en l'Especificació pel **projecte de competències, del CIE**, inclou el següent:

- “la promoció de la salut i prevenció de la malaltia en les persones de totes les edats, famílies i comunitats;
- la planificació i gestió de l'atenció a les persones de totes les edats, famílies i comunitats que pateixen malalties físiques o mentals i discapacitats o necessiten rehabilitació en contextos institucionals i de la comunitat; i cures en la fase final de la vida.”⁷

³ (ANA, 1980, pàg. 9)

⁴ (Henderson, 1977, pàg. 7).

⁵ (CIE 1987)

⁶ (CIE 1986)

⁷ (CIE 2000a:1)

MISSIÓ I FUNCIONS DE LA INFERMERA SEGONS EL CONSELL GENERAL D'INFERMERIA D'ESPANYA (CGE)⁸

El Real Decret 1231/2001, de 8 de novembre, pel que s'aproven els Estatuts generals de l'Organització Col·legial d'Infermeria d'Espanya, del Consell General i d'Ordenació de l'activitat professional d'infermeria, defineix així la missió de la infermeria:

ARTICLE 53 MISSIÓ DE LA INFERMERIA

1. Els serveis d'infermeria tenen com a missió donar atenció de salut als individus, les famílies i les comunitats en totes les etapes del cicle vital i en els seus processos de desenvolupament.

Les intervencions d'infermeria estan basades en principis científics, humanístics i ètics, fonamentats en el respecte a la vida i a la dignitat humana.

2. D'acord amb el que es preveu en la Constitució i en la legislació sobre Col·legis Professionals, d'acord amb la legislació específica sobre obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals així com dels seus efectes acadèmics i habilitants, l'**infermer generalista**, amb independència de la seva especialització, és el professional legalment habilitat, responsable dels seus actes professionals d'infermer que ha adquirit els coneixements i aptituds suficients sobre l'ésser humà, dels seus òrgans, de les seves funcions biopsicosocials en estat de benestar i de malaltia, del mètode científic aplicable, les seves formes de mesurar-lo, valorar-lo i avaluar els fets científicament provats, així com l'anàlisi dels resultats obtinguts, auxiliant-se per a això dels mitjans i recursos clínics i tecnològics adequats, en ordre a detectar les necessitats, desequilibris i alteracions de l'ésser humà, referit a la prevenció de la malaltia, recuperació de la salut i la seva rehabilitació, reinserció social i/o ajuda a una mort digna.

ARTICLE 54 CURES D'INFERMERIA

1. Les **funcions** de l'infermer/a deriven directament de la missió de la infermeria a la societat, es duen a terme de conformitat amb el **Codi Deontològic** de la infermeria espanyola, d'acord amb els criteris de qualitat i excel·lència professional, i es mantenen constants independentment del lloc o del moment en què són prestades les cures d'infermeria, l'estat de salut de l'individu o del grup que hagi de ser atès o dels recursos disponibles.
2. Incumbeix a la professió d'infermeria la responsabilitat de proporcionar de forma individual o, en el seu cas, de forma coordinada dins d'un equip de salut, les cures pròpies de la seva competència, a l'individu, a la família i a la comunitat, de manera directe, contínua, integral i individualitzada, mitjançant una formació i una pràctica basada en principis d'equitat, accessibilitat, cobertura i sostenibilitat de l'atenció.

⁸ Estatuts generals de l'Organització Col·legial d'Infermeria d'Espanya, del Consell General i d'Ordenació de l'activitat professional d'infermeria.

3. Les cures d'infermeria comprenen l'ajuda prestada per l'infermer en l'àmbit de la seva competència professional a persones, malaltes o sanes, i a comunitats, en l'execució de quantes activitats contribueixin al manteniment, promoció i restabliment de la salut, prevenció de les malalties i accidents, així com assistència, rehabilitació i reinserció social en aquests supòsits i/o ajuda a una mort digna.

MARC JURÍDIC REGLAMENTARI

LLEI D'ORDENACIÓ DE LES PROFESSIONS SANITÀRIES

La Llei 44/2003 de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries (títol 1, article 4.3) contempla que:

“Els professionals sanitaris desenvolupen, entre altres, funcions en els àmbits assistencials, investigadors, docents, de gestió clínica, de prevenció i d'informació i educació sanitària.”

Aquesta mateixa Llei especifica les **funcions del professional d'infermeria** (títol 1):

Article 7.1 “Correspon, en general, als Diplomats sanitaris, dins l'àmbit d'actuació per al qual ELS FACULTA EL SEU CORRESPONENT TÍTOL, la prestació personal de les cures o els serveis propis de la seva competència professional a les distintes fases del procés d'atenció de salut, sense detriment de la competència, responsabilitat i autonomia pròpies dels distintes professionals que intervenen en tal procés.”

Article 7.2 “Correspon als Diplomats universitaris en Infermeria la direcció, avaluació i prestació de les cures d'Infermeria orientades a la promoció, manteniment i recuperació de la salut, així com la prevenció de malalties i discapacitats.”

LLEI 55/2003 DE L'ESTATUT MARC DEL PERSONAL ESTATUTARI

La **Llei 55/2003 de l'Estatut Marc del Personal Estatutari (EM)**, que fou aprovada un mes després de l'anterior, establí a la seva Disposició Derogatòria única que quedaven derogats o es consideraven, en el seu cas, inaplicables al personal estatutari dels serveis de salut quantes disposicions s'oposessin o contradiguessen al disposat en ella i que de manera específica es derogava **“L'Estatut de personal sanitari no facultatiu de les institucions sanitàries de la Seguretat Social”**, aprovat per l'Ordre de 26 d'abril de 1973.

No obstant això, aquesta mateixa Llei 55/2003, en la disposició transitòria sisena, també estableix que, malgrat la previsió establerta a la disposició derogatòria única (anteriorment referida), *es mantindran vigents, "en tant es procedeix a la seva regulació en cada servei de salut", les disposicions relatives a categories professionals del personal estatutari i les funcions contingudes en l'Estatut de personal sanitari no facultatiu de les institucions sanitàries de la Seguretat Social aprovat per l'Ordre de 26 d'abril de 1973* (que la mateixa norma -Llei 55 / 2003- s'encarrega de derogar).

ESTATUT DE PERSONAL SANITARI NO FACULTATIU DE LES INSTITUCIONS SANITÀRIES DE LA SEURETAT SOCIAL, DE 26 D'ABRIL DE 1973

A l'annex 1 es podrà veure el contingut d'aquests articles 57, 58 i 59, que a l'any 1973 regulaven les funcions atribuïdes a les infermeres i ATS i que, com hem dit, la disposició transitòria sisena de la Llei 55/2003 de l'Estatut Marc del Personal Estatutari manté vigents. En afirmar la seva vigència, el legislador sembla no tenir en compte que trasllada a l'any 2003 el context preconstitucional de l'any 1973 i tracta a les infermeres com a simples auxiliars dels metges i a la infermeria com una professió subordinada, la qual cosa és, a més, contradictòria amb el contingut de la LOPS (Norma que precisament dona a la professió el marc normatiu per desenvolupar les seves pròpies competències professionals, com una professió totalment autònoma).

Així doncs, és cert que aquest retrògrad llistat de funcions segueix vigent avui, però amb importants matisos, és a dir, només per complementar a la LOPS en tot allò que no la contradigui. D'altra banda, cal tenir en compte que l'antiquat llistat va dirigit únicament al personal Estatutari.

COMPETÈNCIES DE LES INFERMERES

DEFINICIÓ DE COMPETÈNCIA, DEL CIE

La definició de competència, en la qual es basen les competències és la següent:

“Un nivell de realitzacions que demostra l'aplicació efectiva dels coneixements, capacitats i judici.”⁹

El **Codi deontològic**, del CIE¹⁰ és la base de les competències i és fonamental per la pràctica de la infermeria on sigui i amb qui sigui que es practiqui.

INFERMERA GENERALISTA

12388 ORDRE CIN 2134/2008, DE 3 DE JULIOL, REQUISITS PER A LA VERIFICACIÓ DE TÍTOLS UNIVERSITARIS QUE HABILITIN PER A L'EXERCICI DE LA PROFESSION D'INFERMER

⁹ (CIE 1997: 44)

¹⁰ (CIE 2000b)

APARTAT 3. OBJECTIUS. COMPETÈNCIES QUE ELS ESTUDIANTS HAN D'ADQUIRIR:

1. Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut, amb plena autonomia tècnica i científica de les persones que atén, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.
2. Planificar i prestar cures infermeres dirigides a les persones, família o grups, orientades als resultats en salut avaluant el seu impacte, a través de guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els 4 processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
3. Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria.
4. Comprendre el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, grup o comunitat, dins del seu context social o multicultural.
5. Dissenyar sistemes de cures dirigides a les persones, família o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.
6. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
7. Comprendre, sense prejudicis, a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
8. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el seu procés de salut - malaltia.
9. Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, recolzant el manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
10. Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos, garantint la seva seguretat.
11. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.
12. Conèixer i complir el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
13. Conèixer els principis de finançament sanitari i sociosanitària i utilitzar adequadament els recursos disponibles.
14. Establir mecanismes d'avaluació, considerant els aspectes científicotècnics i els de qualitat.
15. Treballar amb l'equip de professionals com a unitat bàsica en la qual s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

16. Conèixer els sistemes d'informació sanitària.
17. Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
18. Conèixer les estratègies per adoptar mesures de confortabilitat i atenció de símptomes, dirigides al pacient i família en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixin a alleujar la situació de malalts avançats i terminals.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2008-12388

INFERMERES ESPECIALISTES

Els requisits als quals s'han d'adequar els plans d'estudis universitaris a Espanya per a l'obtenció de la titulació d'Infermer/a o de qualsevol de les seves Especialitats, es regulen a les següents normes:

INFERMERA ESPECIALISTA SALUT LABORAL

8880 ORDRE SAS/1348/2009, DE 6 DE MAIG, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA DEL TREBALL.

APARTAT 4.OBJECTIU GENERAL I COMPETÈNCIES.

4.1. OBJECTIU GENERAL.

La formació en l'especialitat d'infermeria del treball té com a objectiu formar a professionals que puguin realitzar les activitats pròpies de la seva especialitat, dirigides a prevenir, promoure, protegir i restaurar la salut de la població treballadora amb un enfocament laboral i comunitari, integrat i integral, amb una base científica i un coneixement empíric.

4.2. COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE CARÀCTER TRANSVERSAL.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

- a) Resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis relacionats amb la infermeria del treball.
- b) Transmetre informació, idees, problemes i solucions en l'àmbit de l'especialitat.
- c) Integrar coneixements i enfrontar-se a situacions complexes, emetent judicis que tinguin en compte els principis deontològics i ètics de la professió, així com les circumstàncies socials del mitjà en el qual s'exerceix.
- d) Habilitat d'aprenentatge que li permeti continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.
- e) Prendre decisions basades en principis ètics, coneixements tècnics i evidència científica.
- f) Aplicar els seus coneixements al seu treball en l'equip multidisciplinari dels serveis de prevenció o en els quals desenvolupi la seva activitat.

4.3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

Les competències professionals que han d'adquirir els infermers especialistes en infermeria del treball, es poden agrupar en cinc grans àrees: preventiva, assistencial, legal i pericial, de gestió i docent i investigadora.

4.3.1. ÀREA PREVENTIVA.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

- a) Incrementar el nivell de salut de la població treballadora, mitjançant accions encaminades a la promoció de la salut, prevenció de riscos derivats del treball, protecció de la salut, i formació dels treballadors.
- b) Detectar precoçment els factors de risc derivats del treball, així com qualsevol alteració que pugui presentar-se en la població treballadora tant sans com a malalts, duent a terme les activitats necessàries per al control i seguiment dels mateixos, aprofundint en la població especialment sensible.
- c) Promoure la participació activa del treballador en mesures de protecció enfront dels riscos als quals estan exposats en el seu treball, fomentant la responsabilitat laboral en matèria de salut i seguretat, promovent la participació de la població treballadora en plans d'emergència.
- d) Col·laborar, participar, i si escau dirigir les activitats de planificació i direcció relatives a la implantació dels plans d'emergència.
- i) Realitzar campanyes de promoció de la salut i fomentar una cultura de salut en l'àmbit de la seva competència.
- f) Assessorar als òrgans de direcció de les empreses i institucions sobre els riscos i la repercussió de les condicions de treball sobre la salut dels treballadors.
- g) Interactuar amb els diferents agents socials: organitzacions sindicals i societats científiques per al desenvolupament de més recursos i noves iniciatives per a la millora de la salut i la seguretat dels treballadors.

4.3.2. ÀREA ASSISTENCIAL.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

- a) Identificar problemes de salut laboral reals o potencials.
- b) Proporcionar una atenció integral als treballadors, ajudant-los en la recuperació de la salut i en la reincorporació al treball, abans de res tipus de procés amb especial incidència en les alteracions d'origen laboral.
- c) Manejar correctament medicaments i productes sanitaris relacionats amb les cures de salut laboral, amb el nivell de competència fixat per la legislació vigent.
- d) Proposar i incentivar la continuïtat dels tractaments i cures proporcionades a la població treballadora, tant dins com fora de la seva jornada laboral, establint els canals de comunicació adequats, coordinat si és necessari amb altres professionals sanitaris.

i) Col·laborar en l'equip multidisciplinari i si escau, avaluar i documentar en l'àmbit de les seves competències, l'aptitud dels treballadors per a l'acompliment del seu treball, realitzant els informes oportuns.

f) Parar esment d'urgència i emergència en el centre de treball on realitzi la seva activitat.

g) Realitzar els procediments de cirurgia menor relacionats amb les cures pròpies de l'àmbit de la salut laboral.

4.3.3. ÀREA, LEGAL I PERICIAL.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

a) Valorar pericialment, en l'àmbit competencial de la professió infermera, les conseqüències que té la patologia derivada de l'entorn laboral per a la salut humana, en particular en cas de les incapacitats.

b) Valorar pericialment, en l'àmbit competencial de la professió infermera, les conseqüències que té la patologia comuna que pogués col·lidir amb l'activitat laboral.

c) Detectar i valorar en l'àmbit competencial de la professió infermera, els estats de salut que siguin susceptibles de canvi de lloc de treball.

d) Valorar pericialment, en l'àmbit competencial de la professió infermera, les actuacions sanitàries en l'àmbit laboral.

i) Assessorar i orientar en la gestió i tramitació dels expedients d'incapacitat davant les entitats i els organismes competents.

4.3.4. ÀREA DE GESTIÓ.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

a) Realitzar estudis, desenvolupar protocols, avaluar programes i guies d'actuació per a la pràctica de la infermeria del treball.

b) Gestionar cures dirigides a elevar el nivell de qualitat i que permetin valorar el cost/efectivitat dels mateixos.

c) Treballar i col·laborar activament en l'equip multidisciplinari dels serveis de prevenció ocupant el seu lloc d'infermer/a especialista.

d) Gestionar i organitzar els serveis de prevenció de riscos laborals en les seves diferents modalitats i àmbits.

i) Coordinar les seves actuacions amb el Sistema Nacional de Salut.

f) Gestionar un sistema de registre apropiat i accessible que asseguri la confidencialitat de les dades d'acord amb el previst en la legislació vigent.

4.3.5. ÀREA DE DOCÈNCIA I RECERCA.

Al final del període formatiu s'haurà adquirit la capacitat de:

- a) Realitzar comunicacions científiques i de divulgació.
- b) Informar i formar a la població treballadora, planificant, executant i avaluant programes educatius segons les necessitats detectades, de forma individualitzada o en grups.
- c) Proposar i intervenir en projectes de recerca, encaminats a millorar contínuament l'activitat professional i amb això elevar la salut de la població treballadora.
- d) Utilitzar i millorar instruments que permetin mesurar els resultats de les intervencions infermeres.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2009-8880

INFERMERA ESPECIALISTA EN OBSTETRÍCIA I GINECOLOGIA

8881 ORDRE SAS/1349/2009, DE 6 DE MAIG, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA OBSTÈTRIC-GINECOLÒGICA (COMARE).

ARTICLE 7. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, DESGLOSSEDES EN COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS PER A LA SEVA ADQUISICIÓ.

Per a l'adquisició de les competències professionals que amb caràcter general s'han citat en l'apartat 3 d'aquest programa, la comare en formació haurà de desenvolupar al llarg del seu període formatiu les competències específiques que es vinculen a cadascuna d'aquelles, als efectes de les quals s'han determinat els diferents criteris que possibiliten la seva adquisició, segons el previst en el següent quadre:

- a) Participar i, si escau, liderar i dinamitzar programes de salut matern-infantil, atenció a la dona, salut sexual, salut reproductiva i climateri.
- b) Parar esment al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant l'embaràs, auxiliant-se dels mitjans clínics i tecnològics adequats.
- c) Parar esment al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el part, auxiliant-se dels mitjans clínics i tecnològics adequats.
- d) Parar esment al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el puerperi, auxiliant-se dels mitjans clínics i tecnològics adequats.

- i) Parar esment al nounat dirigida a afavorir els processos d'adaptació i detectar precoçment les situacions de risc.
- f) Detectar precoçment els factors de risc i problemes de salut en el binomi mare-fill durant l'embaràs, part i puerperi, duent a terme activitats de diagnòstic, control, derivació i seguiment dels mateixos, i en cas necessari, prendre les mesures d'urgència oportunes.
- g) Realitzar una adequada educació per a la salut a la dona, família i comunitat, identificant les necessitats d'aprenentatge en relació amb la salut matern-infantil, la salut sexual, la salut reproductiva i el climateri, duent a terme els diferents programes educatius relacionats amb les necessitats detectades.
- h) Realitzar consell afectiu sexual i consell reproductiu a la dona, joves i família.
- i) Promoure una vivència positiva i una actitud responsable de la sexualitat en la població i assessorar en matèria d'anticoncepció.
- j) Col·laborar en la realització d'activitats de promoció, prevenció, assistència i recuperació de la salut sexual i reproductiva de la dona.
- k) Detectar en la dona factors de risc i problemes ginecològics.
- l) Aplicar els principis del raonament clínic, detecció de problemes, presa de decisions, pla d'atenció i cures i avaluació adequada a les diferents situacions clíniques en l'àmbit d'actuació de la comare.
- m) Establir una comunicació efectiva amb la dona, família i grups socials.
- n) Comunicar-se de forma efectiva amb l'equip de salut especialment amb aquells amb els quals comparteix àmbit d'actuació.
- o) Exercir l'especialitat de comare de forma ètica sobre la base de la legislació vigent i assumir la responsabilitat derivada de les seves actuacions.
- p) Assessorar sobre legislació vigent encaminada a protegir els drets de la dona i la seva família.
- q) Gestionar les activitats i recursos existents en l'àmbit de l'atenció de salut matern-infantil i l'atenció de salut sexual, reproductiva i climateri.
- r) Emetre els informes necessaris i registrar de forma efectiva les activitats realitzades.
- s) i t) Desenvolupar activitats docents dirigides a les pròpies comares i a altres professionals de la salut, així com activitats de recerca encaminades a la millora contínua de l'activitat professional, i per tant, del nivell de salut de la dona, del nounat i de la família.
- u) i v) Realitzar una pràctica clínica basada en l'evidència científica disponible i mantenir actualitzades les competències professionals.

8. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES, VINCULADES A ACTIVITATS I LLOCS DE REALITZACIÓ.

Les comares residents adquiriran les competències específiques en els diferents dispositius i programes de salut mitjançant el desenvolupament d'activitats assistencials i educatives que es corresponen amb el contingut del programa de formació.

- Diagnosticar i dur a terme el control i seguiment de l'embaràs normal.
- Assistir a la dona en el procés de part.
- Unitat d'urgències obstètriques.
- Unitat de dilatació-paritori.
- Reconèixer i prestar cures al nounat i en cas de necessitat realitzar la reanimació immediata.
- Assistir i supervisar l'evolució de la mare durant el puerperi.
- Parar esment al nounat dirigida a afavorir els processos d'adaptació i detectar precoçment les situacions de risc. Assistir i supervisar l'evolució del nounat durant el primer mes de vida.
- Parar esment a la dona gestant amb problemes de salut durant l'embaràs. Unitat de gestants de risc.
- Parar esment a la dona amb problemes de salut durant el part.
- Parar esment a la dona amb problemes de salut durant el puerperi.
- Detectar problemes de salut en el nounat.
- Proporcionar educació i assessorament afectiu-sexual. Proporcionar atenció afectiu-sexual, contraceptiva i prevenció de conductes de risc en joves.
- Assessorar en matèria d'anticoncepció a dones incloent la contracepció d'emergència i interrupció voluntària de l'embaràs.
- Atendre i assessorar de manera individual a joves en matèria de sexualitat i contracepció.
- Assessorar en matèria d'anticoncepció. Realitzar consell preconcepcional. Realitzar prevenció de comportaments de risc per evitar i/o disminuir els embarassos no desitjats.
- Realitzar prevenció de comportaments de risc i la detecció i assessorament en les ITS.
- Dur a terme activitats de detecció precoç de càncer de coll uterí. Col·laborar en la detecció del càncer de mama i ginecològic. Participar i col·laborar en l'atenció a la dona amb problemes ginecològics.
- Participar i col·laborar en l'atenció a la dona en el climateri.

- Dur a terme programes d'educació per a la salut en l'embaràs, el naixement i el postpart.
- Dur a terme programes d'educació per a la salut sexual i reproductiva dirigits a joves, dones, comunitat i grups de risc.
- Dur a terme intervencions grupals d'educació sexual i reproductiva dirigides a dones i joves en la comunitat.
- Participar activament en un programa sobre el climateri.
- Gestionar les activitats i recursos existents en l'àmbit de l'atenció de salut matern-infantil i l'atenció de salut sexual i reproductiva.
- Aplicar al llarg de la formació en tots els àmbits d'actuació de la comare. Desenvolupar activitats de recerca encaminades a la millora contínua de l'activitat professional, i per tant, del nivell de salut de la dona, del nounat i de la família.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2009-8881

INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA GERIÀTRICA

19139 ORDRE SAS/3225/2009, DE 13 DE NOVEMBRE, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA GERIÀTRICA.

ARTICLE 5. COMPETÈNCIES, OBJECTIUS, CONEIXEMENTS, ACTITUDS I HABILITATS DE LA INFERMERA ESPECIALISTA

5.1 BASES DE LA GERONTOLOGIA.

1. Coneixement rellevant dels aspectes històrics i antropològics en la cura de la persona anciana i capacitat per a la seva aplicació.
2. Coneixement rellevant de la gerontologia, capacitat per desenvolupar-la i per realitzar valoracions gerontològiques utilitzant les eines i marcs adequats per a la persona anciana.
3. Coneixement rellevant de l'envelliment poblacional i capacitat per analitzar les causes i conseqüències del mateix.
4. Coneixement rellevant dels factors que influeixen en l'envelliment saludable i capacitat per a la seva aplicació.

5. Capacitat per respondre a les necessitats personals durant les etapes de l'envelliment i procés de mort, tenint present la història de vida i desenvolupar les bases de la tanatologia.
6. Coneixement exhaustiu de teories, models d'infermeria i pràctica d'infermeria avançada mitjançant els diagnòstics, intervencions i resultats esperats en la cura de la persona anciana i capacitat per a la seva aplicació.
7. Capacitat per reconèixer els diversos rols, responsabilitats i funcions d'una infermera especialista en el marc d'un equip interdisciplinari, en els diferents nivells assistencials.
8. Capacitat per planificar, executar i avaluar cures relacionades amb les activitats bàsiques i instrumentals de la vida diària considerant els aspectes emocionals, físics, socials i espirituals.
9. Capacitat per avaluar els programes individualitzats més apropiats d'atenció, al costat de la persona anciana, els seus cuidadors, família i altres professionals.
10. Capacitat per ensenyar, educar, facilitar, supervisar i recolzar als estudiants de cures de salut i un altre personal involucrat.

5.2. GERONTOLOGIA EXPERIMENTAL.

1. Coneixement rellevant dels avanços en les teories sobre envelliment.

5.3. GERONTOLOGIA CLÍNICA.

1. Capacitat per valorar, diagnosticar i donar resposta a les alteracions del cicle salut - malaltia en les persones ancianes.
2. Coneixement rellevant dels processos de fragilitat, malaltia, incapacitat i dependència en les persones ancianes i capacitat per aplicar cures de qualitat en aquestes situacions.
3. Capacitat per prevenir els factors de risc que contribueixin a la deterioració funcional, educar en salut, proporcionar benestar i confort en la situació de fragilitat, patiment, malaltia, discapacitat, dependència o mort.
4. Capacitat per administrar amb seguretat fàrmacs i altres teràpies.

5.4. GERONTOLOGIA PSICOLÒGICA.

1. Capacitat per identificar i tractar comportaments complexos i desafiadors.
2. Capacitat per realitzar una comunicació efectiva que permeti que les persones ancianes i els seus cuidadors expressin les seves preocupacions i interessos, per respondre adequadament.
3. Capacitat per donar suport emocional a les persones ancianes i els seus cuidadors en qualsevol situació i identificar quan sigui necessària la intervenció d'altres professionals.

5.5 GERONTOLOGIA SOCIAL.

1. Coneixement rellevant de les diferents estructures socials.

2. Capacitat per reconèixer a la persona anciana dins de la seva cultura, gènere i classe social per individualitzar les cures.
3. Capacitat per reconèixer al cuidador no professional com a agent proveïdor de cures.
4. Capacitat per evitar, identificar precoçment i actuar sobre els maltractaments.

5.6. EDUCACIÓ PER A LA SALUT EN L'ÀMBIT GERONTOLÒGIC.

1. Capacitat per informar, educar i supervisar a les persones ancianes i les seves famílies, així com als cuidadors professionals i no professionals.
2. Capacitat per utilitzar els principis d'aprenentatge en adults en l'educació de la persona anciana, la família i cuidadors.

5.7. MARC LEGAL I POLÍTIQUES SOCI-SANITÀRIES EN INFERMERIA GERONTOLÒGICA.

1. Coneixement rellevant de les polítiques autonòmiques, nacionals, regionals i internacionals i capacitat per intervenir en el seu desenvolupament.
2. Capacitat per advocar i influir dins del sistema sanitari, social i polític per les necessitats de les persones ancianes, especialment dels més fràgils i d'edat avançada.

5.8. BIOÈTICA EN INFERMERIA GERONTOLÒGICA.

1. Coneixement rellevant dels principis filosòfics, ètica i legislació en relació amb les persones ancianes i capacitat per a la seva aplicació.
2. Capacitat per treballar d'una manera holística per assegurar que els drets, creences i desitjos de les persones ancianes no es vegin compromesos.
3. Capacitat per assegurar la dignitat, privadesa i confidencialitat de la persona anciana.
4. Capacitat per qüestionar, avaluar, interpretar i sintetitzar críticament un ventall d'informació i fonts de dades que facilitin l'elecció de la persona anciana.
5. Capacitat per fer front a les preocupacions individuals o familiars sobre la prestació d'assistència, la gestió del dolor i els temes relatius a la terminalitat.

5.9. RECERCA EN INFERMERIA GERONTOLÒGICA.

1. Capacitat per generar i difondre el coneixement científic i proveir cures de qualitat a les persones ancianes basats en la millor evidència disponible.

5.10. GESTIÓ DE CURES I SERVEIS GERONTOLÒGICS.

1. Capacitat per liderar, coordinar i dirigir els processos de gestió clínica.
2. Capacitat per gestionar els sistemes d'informació relatius a la pràctica professional.

3. Capacitat per gestionar, liderar i coordinar la millora contínua de la qualitat de les cures, resoldre problemes i prendre decisions que assegurin aconseguir els estàndards de qualitat en els serveis i avaluar i auditar segons els estàndards establerts.
4. Capacitat per gestionar, liderar i coordinar la continuïtat de cures amb altres agents proveïdors de serveis i usar eficientment els recursos socio-sanitaris.
5. Coneixement de les tecnologies dirigides a les cures de salut específiques i capacitat per informar, registrar, documentar i derivar les cures per millorar la seguretat i monitoritzar l'estat de salut i els resultats en persones ancianes.
6. Capacitat per dirigir i coordinar l'equip interdisciplinari, organitzant i delegant activitats i cures adequadament.
7. Capacitat per valorar el risc i promocionar activament el benestar i seguretat d'usuaris i professionals.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2009-19139

INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA

10364 ORDRE SAS/1729/2010, DE 17 DE JUNY, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA.

ARTICLE 3. COMPETÈNCIES DE LA INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA

3.1. CARACTERÍSTIQUES GENERALS.

El present programa es centra en el desenvolupament de les competències específiques que ha d'adquirir l'especialista en Infermeria Familiar i Comunitària, garantint que la resident ha adquirit els coneixements, destreses, actituds i valors que conformen aquestes competències que s'hauran començat a adquirir en la formació del Grau i s'aniran ampliant, en profunditat i especificitat, en la formació especialitzada.

Les competències avançades que conformen el perfil professional d'aquest especialista es desenvolupen en l'àmbit familiar i comunitari, la qual cosa en cap cas significa la creació d'àmbits exclusius d'actuació, ja que aquestes competències s'inscriuen en el marc dels principis d'interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals en l'atenció sanitària que consagra la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

3.2. AGRUPACIÓ DE LES COMPETÈNCIES AVANÇADES EN L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA.

En el context del sistema sanitari les competències avançades d'aquests professionals poden agrupar-se en els següents apartats:

- a) Competències vinculades amb la provisió de cures avançades en l'atenció clínica directa en l'àmbit de l'atenció familiar i comunitària a persones al llarg del seu cicle vital i a les famílies en totes les seves etapes, tant pel que fa a la seva gestió, com a planificació i desenvolupament, d'acord a les necessitats de la població i a les exigències dels serveis de salut. (Apartat 5 d'aquest programa).
- b) Competències vinculades amb la salut pública i comunitària, relatives al disseny de programes d'educació per a la salut, a vigilància epidemiològica i mediambiental, i a situacions d'emergència i catàstrofe. (Apartat 6 d'aquest programa).
- c) Competències vinculades amb la Docència, dirigides tant a les persones i famílies com a estudiants i altres professionals. (Apartat 7 d'aquest programa).
- d) Competències vinculades amb la gestió de cures i serveis en l'àmbit familiar i comunitari, amb la finalitat d'aplicar-los segons els principis d'equitat, efectivitat i eficiència i desenvolupant estratègies de millora de la qualitat assistencial en les cures a la comunitat. (Apartat 8 d'aquest programa).
- e) Competències vinculades amb la recerca, les finalitats de la qual són: utilitzar la millor evidència científica disponible, generar coneixement i difondre el ja existent. (Apartat 9 d'aquest programa).

3.3. COMPETÈNCIES PRIORITÀRIES.

Es consideren competències prioritàries les orientades a:

- a) Identificar les necessitats de salut de la població i proporcionar la correcta resposta de cures dels serveis de salut als ciutadans en qualsevol àmbit (centre d'atenció, domicili, escola, lloc de treball...).
- b) Establir i dirigir xarxes sentinel·les d'epidemiologia de les cures.
- c) Desenvolupar indicadors d'activitat i criteris de qualitat de les cures en l'àmbit familiar i comunitari.
- d) Augmentar el seguiment i l'atenció longitudinal en valorar a l'individu i la família des de la perspectiva de la necessitat de cures, en el seu entorn i en totes les etapes de la vida, amb especial atenció a aquells que han de ser atesos al seu domicili.
- e) Respondre eficaçment a les necessitats de la població amb malalties cròniques prevalents, a les situacions de discapacitat, de risc d'emmalaltir i de fragilitat.
- f) Dissenyar i desenvolupar estratègies d'intervenció i participació comunitària, centrades en la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- g) Garantir la continuïtat de l'atenció i les cures, mitjançant la gestió efectiva i la coordinació dels recursos humans i materials disponibles.

h) Afavorir el funcionament dels equips multi professionals, a través de la participació, la reflexió, l'anàlisi i el consens i des del respecte a les competències pròpies i de la resta d'especialistes i professionals de l'àmbit comunitari i de la Salut Pública.

i) Millorar la pràctica infermera en l'àmbit familiar i comunitari a través de la recerca en cuidats infermers i de la participació en línies de recerca multi professionals.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2010-10364

INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA PEDIÀTRICA

10365 ORDRE SAS/1730/2010, DE 17 DE JUNY, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA PEDIÀTRICA.

ARTICLE 3. DEFINICIÓ I PERFIL PROFESSIONAL DE L'ESPECIALISTA VINCULAT A LES SEVES COMPETÈNCIES PROFESSIONALS

La infermera especialista en Infermeria Pediàtrica, és el professional capacitat per proporcionar cures d'infermeria especialitzats de forma autònoma, durant la infància i adolescència, en tots els nivells d'atenció, incloent la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'assistència al nounat, nen o adolescent sa o malalt i la seva rehabilitació, dins d'un equip multi professional i en col·laboració amb infermeres especialistes d'altres àrees.

Així mateix és el professional que, amb una actitud científica responsable exercirà el lideratge en l'àmbit de la cura al nounat, nen i adolescent, sa i amb processos patològics aguts, crònics o discapacitants, estant capacitat per planificar, executar i avaluar programes de salut relacionats amb la seva especialitat i desenvolupar treballs de recerca i docència per millorar la qualitat dels serveis i col·laborar en el progrés de l'especialitat. Les competències que conformen el perfil de la infermera especialista en Infermeria Pediàtrica tenen el seu inici en les competències treballades al llarg de la formació de Grau, sent l'àmbit de l'especialitat on la infermera interna resident (IIR) adquirirà el seu màxim desenvolupament i especificitat.

En finalitzar el programa de formació, l'especialista en Infermeria Pediàtrica ha de ser competent i en conseqüència estar capacitada per:

1. Establir una interacció professional amb el nounat, nen, adolescent i família, demostrant habilitats, coneixements i actituds per a la relació terapèutica, tenint en compte la diversitat cultural, amb la finalitat d'identificar àrees de cures, contribuir a

l'adquisició d'habilitats d'autocura, afavorir el benestar i acompanyar en els processos que comportin una pèrdua o un canvi de vida.

2. Mantenir una comunicació eficaç amb l'equip, amb altres professionals, institucions, grups socials, així com amb els diferents nivells d'atenció dels serveis de salut, utilitzant els recursos disponibles, que faciliti l'intercanvi d'informació i contribueixi a una millora en les cures prestades en un clima de col·laboració multi professional.
3. Liderar, coordinar i dirigir els processos de gestió clínica per fer més eficient l'atenció i adaptada a les necessitats dels nounats, nens, adolescents i famílies.
4. Exercir lideratge en l'equip de salut i en altres grups socials i professionals, duent a terme activitats de coordinació de grups i el treball en equip.
5. Gestionar, liderar i coordinar l'activitat assistencial i els serveis d'infermeria, garantint la millora contínua de la qualitat de les cures.
6. Gestionar els sistemes d'informació relatius a la pràctica professional garantint el secret professional i la qualitat dels registres.
7. Realitzar educació per a la salut al nen, adolescent, família i comunitat, identificant les necessitats d'aprenentatge, dissenyant, planificant i duent a terme intervencions per promoure, fomentar i mantenir estils de vida saludables, prevenir riscos i aconseguir el major nivell d'autocura possible o de cura a uns altres, en els diversos àmbits d'actuació en qualitat d'assessor-expert.
8. Desenvolupar activitats docents dirigides a les infermeres, infermeres especialistes i a altres professionals de la salut, encaminades a afavorir el desenvolupament de la professió i millorar la qualitat de l'atenció a la salut de la població infantil i juvenil.
9. Basar la seva pràctica clínica en la millor evidència disponible per contribuir a una millora contínua en la qualitat de les cures prestades a l'àrea de l'especialitat.
10. Generar coneixement científic en infermeria pediàtrica i impulsar línies de recerca i difondre-ho per millorar la pràctica clínica i incrementar els coneixements de l'especialitat.
11. Valorar de forma integral i contextualitzada al nounat, nen, adolescent i família detectant qualsevol anomalia i possibles dèficits en les seves necessitats, elaborant judicis clínics professionals, planificant les intervencions i resolent de forma autònoma els problemes identificats i/o derivant a un altre professional.
12. Gestionar les cures d'infermeria orientats a la satisfacció de les necessitats, derivades dels problemes de salut del nounat, nen, o adolescent, i a la prevenció de complicacions, garantint una pràctica segura i de qualitat.
13. Prestar cures integrals al nounat, nen, adolescent i família des d'una perspectiva ètica i legal, amb respecte, tolerància, sense enjudiciaments, amb sensibilitat a la diversitat cultural, garantint el dret a la intimitat, la confidencialitat, la informació, la participació, l'autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions.

14. Detectar i actuar en situacions de sospita d'abús sexual o maltractament infantil seguint els protocols d'actuació establerts per assegurar el benestar del nounat, nen o adolescents.
15. Valorar la repercussió de l'hospitalització i dels processos de malaltia que impliquen una pèrdua o un canvi de vida, del nounat, nen, adolescent i família, establint una relació terapèutica que faciliti la seva adaptació a la unitat, un afrontament adequat i afavoreixi la implicació progressiva en les cures.
16. Realitzar amb habilitat, eficàcia i eficiència els diferents procediments, proves diagnòstiques i tractaments derivats dels diferents problemes de salut en el nounat, nen i adolescent, tenint en compte els diferents nivells de cures i assegurant una pràctica professional basada en els principis ètics, legals i de seguretat clínica.
17. Planificar les cures a l'alta hospitalària amb els pares/tutors del nounat i de forma conjunta amb el nen/adolescent i la seva família. Elaborar l'informe de continuïtat de cures i garantir una assistència professional adequada al domicili, coordinant, l'atenció necessària amb els professionals dels diferents nivells: atenció primària, especialitzada, serveis socials, dispositius d'acolliment o adopció.
18. Valorar i prestar cures integrals al nen i adolescent amb un procés quirúrgic per ajudar en l'òptim restabliment de la salut i identificar, intervenir i/o derivar davant les possibles complicacions.
19. Aplicar la prescripció infermera vinculada a les cures d'infermeria pediàtrica, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
20. Valorar al nen i adolescent amb un procés crònic, i/o amb discapacitat, a la seva família i el seu entorn social, identificant el seu grau de dependència, les cures que requereix, els recursos i suports socials disponibles, així com, els serveis de salut necessaris per cobrir les seves necessitats. Resoldre els problemes identificats de manera autònoma i/o amb l'equip de salut i en cas necessari derivant a un altre professional, assegurant una actuació compartida i coordinada entre atenció primària i l'hospital.
21. Aplicar diferents estratègies d'educació per a la salut al nen o adolescent amb un procés crònic i/o amb discapacitat, de manera autònoma, tenint en compte l'entorn, per promoure i/o mantenir l'autonomia del nen/adolescent i família.
22. Gestionar cures d'infermeria al nen amb un procés oncològic de forma autònoma, que permetin una adequada adaptació, vivència i afrontament de la malaltia, del llarg procés evolutiu de la mateixa, la teràpia intensiva i específica que requereix, els seus efectes secundaris i la repercussió psico-emocional i social que suposa per al nen, adolescent i la seva família.
23. Valorar les necessitats que presenten el nen amb malaltia mental i la seva família, planificar i realitzar les intervencions adequades a les diferents situacions de forma autònoma o amb altres professionals ja sigui durant l'hospitalització o de forma continuada en els controls de salut d'atenció primària.

24. Realitzar i/o col·laborar en els procediments de cirurgia menor més habituals en l'àmbit pediàtric i les cures relacionades de forma efectiva i segura.
25. Gestionar les cures d'infermeria orientats a la satisfacció de les necessitats del nounat, nen, adolescent i família i a les complicacions derivades d'un problema de salut que requereix atenció en les unitats d'Urgències, Vigilància intensiva Neonatal (UCIN) i Vigilància intensiva Pediàtrica (UCIP) tenint en compte els estàndards de qualitat i seguretat clínica.
26. Demostrar capacitat d'anticipació i actuació davant situacions que puguin posar en risc la vida del nounat, nen i adolescent en estat crític, en un entorn complex amb tecnologia diagnòstica i terapèutica en constant actualització.
27. Proporcionar el suport emocional necessari, davant l'impacte produït per la gravetat de la malaltia, l'ingrés en Urgències, UCIN o UCIP, per disminuir l'estrès emocional, facilitar l'afrontament eficaç de la situació i afavorir l'adaptació a la unitat o la vivència del dol.
28. Treballar en l'equip multidisciplinari prenent decisions, actuant en situacions d'urgència vital del nounat, nen o adolescent i assumint la responsabilitat corresponent.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2010-10365

INFERMERA ESPECIALISTA EN INFERMERIA EN SALUT MENTAL

9081 ORDRE SPI/1356/2011, D'11 DE MAIG, PER LA QUAL S'APROVA I PUBLICA EL PROGRAMA FORMATIU DE L'ESPECIALITAT D'INFERMERIA DE SALUT MENTAL.

3.1. COMPETÈNCIES ASSISTENCIALS:

- a) Utilitzar la relació terapèutica com a instrument bàsic de comunicació i relació en el marc de les cures d'infermeria de salut mental i dels principis ètics als quals es refereix l'apartat 6.2 d'aquest programa.
- b) Formular judicis professionals a partir de la integració de coneixements, l'anàlisi de la informació i el pensament crític.
- c) Valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar cures d'infermeria de salut mental dirigits a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al

llarg del cicle vital, tenint en compte així mateix els criteris de qualitat i seguretat del pacient.

d) Participar en l'elaboració del pla integral d'atenció a la salut mental de les persones, famílies i grups, aportant a l'equip de salut mental plans de cures específiques.

e) Coordinar i afavorir la continuïtat entre els diferents nivells assistencials, mitjançant l'elaboració de l'informe de continuïtat de cures d'infermeria.

f) Elaborar, aplicar i avaluar guies clíniques de cures d'infermeria de salut mental basades en les evidències científiques i participar en la creació de guies clíniques de salut mental amb altres professionals.

g) Manejar i indicar l'ús de fàrmacs i altres productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de la salut mental, d'acord amb la legislació vigent.

h) Programar i desenvolupar plans de cures d'infermeria de salut mental en l'àmbit comunitari, utilitzant la visita domiciliària com a instrument d'intervenció terapèutica.

i) Coordinar les cures d'infermeria que s'ofereixen qualsevol que sigui el dispositiu i nivell d'atenció a la salut mental en el qual es trobi, supervisant les intervencions d'altres professionals i l'ajust de les mateixes a la planificació de cures especialitzades de salut mental establerts per a cada pacient i/o situació.

j) Actuar com a gestora de casos en els problemes de salut mental que requereixen continuïtat de cures (per exemple en trastorns mentals greus), manejant l'estratègia que hagi estat consensuada per l'equip de salut mental.

k) Assessorar, en qualitat d'experta, a professionals d'infermeria, altres professionals de la salut, així com a persones i/o grups.

3.2. COMPETÈNCIES DOCENTS:

a) Educar en matèria de salut mental a persones, famílies, grups i comunitats.

b) Formar en matèria de salut mental als futurs professionals i especialistes d'infermeria, així com col·laborar en la formació d'altres professionals.

3.3. COMPETÈNCIES INVESTIGADORES:

a) Generar coneixement científic en l'àmbit de la salut, impulsar línies de recerca i divulgar l'evidència.

b) Liderar i/o participar com a membre de l'equip investigador en projectes de recerca multidisciplinàries.

3.4. COMPETÈNCIES DE GESTIÓ:

- a) Dirigir i/o participar en l'organització i administració dels serveis de salut mental.
- b) Participar en la determinació d'objectius i estratègies en matèria de salut mental, dins de les línies generals de la política sanitària i social del país.
- c) Gestionar els recursos humans disponibles per valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar cures d'infermeria de salut mental dirigits a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al llarg del cicle vital.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2011-9081

ANNEX 1.

“FUNCIONS DE LES INFERMERES I ATS QUE FIGURAVEN A L’ESTATUT DE PERSONAL SANITARI NO FACULTATIU DE LES INSTITUCIONS SANITÀRIES DE LA SEGURETAT SOCIAL” APROVAT PER L’ORDRE DE 26 D’ABRIL DE 1973

CAPÍTOL VII

Deures, incompatibilitats i funcions

SECCIÓ 2ª. FUNCIONS DE LES INFERMERES I AJUDANTS TÈCNICS SANITARIS

Article. - 57 (26). Les funcions a desenvolupar per les Infermeres i Ajudants Tècnics Sanitaris, dins de la Seguretat Social, seran realitzades en Institucions Sanitàries obertes i tancades, Equips d’Atenció Primària o Serveis Jerarquitats de Medicina General o Pediatria-Puericultura d’Institucions obertes (27).

Article. - 58. Les funcions corresponents a les Infermeres i Ajudants Tècnics Sanitaris en les Institucions obertes seran:

1. Exercir les funcions d’auxiliar del Metge, complimentant les instruccions que rebin del mateix en relació amb el servei.
2. Tenir al seu càrrec el control dels arxius d’històries clíniques, fitxers i demés antecedents necessaris pel bon ordre del servei o consulta.
3. Vigilar la conservació i el bon estat del material sanitari, instrumental i, en general, quants aparells clínics s’utilitzin en la Institució, mantenint-los nets, ordenats i en condicions de perfecta utilització.
4. Atendre al pacient i realitzar les comeses assistencials específiques i generals necessaris pel millor desenvolupament de l’exploració del malalt o de les maniobres que el facultatiu precisi executar, en relació amb l’atenció immediata a la consulta o servei.
5. Posar en coneixement dels seus superiors qualsevol anomalia o deficiència que observin en el desenvolupament de l’assistència o en la dotació del servei encomanat.
6. Complimentar igualment aquelles altres funcions que s’assenyalin als Reglaments d’Institucions Sanitàries i les instruccions pròpies de cada Centre, en quan no s’oposin al que s’estableix en el present Estatut.

Article. - 58 bis (26). Les Infermeres i els Diplomats en Infermeria o Ajudants Tècnics Sanitaris d’Atenció Primària prestaran, amb caràcter regular, els seus serveis a la població amb dret a l’assistència sanitària de la Seguretat Social en règim ambulatori i/o domiciliari, així com a tota la població, en col·laboració amb els programes que s’estableixin per altres Organismes i Serveis que compleixin funcions afins de Sanitat Pública, Educació Nacional i Beneficència o Assistència Social.

Conforme al seu nivell de titulació centraran les seves activitats en el foment de la salut, la prevenció de malalties i accidents de la població al seu càrrec, actuant fonamentalment en la comunitat, sense descuidar les necessitats existents en quan a rehabilitació i recuperació de la salut (28).

Article. - 59 Les funcions a desenvolupar per les Infermeres i Ajudants Tècnics Sanitaris en les Institucions tancades seran:

1. Exercir les funcions d'auxiliar del Metge, complimentant les instruccions que per escrit o verbalment rebin d'aquell.
2. Complimentar la terapèutica prescrita pels facultatius encarregats de l'assistència, així com aplicar la medicació corresponent.
3. Auxiliar al personal metge en les intervencions quirúrgiques, practicar les cures dels operats i prestar els serveis d'assistència immediata en els casos d'urgència fins l'arribada del Metge.
4. Observar i recollir les dades clíniques necessàries per la correcta vigilància dels pacients.
5. Procurar que es proporcioni als pacients un ambient confortable, ordenat, net i segur.
6. Prendre les mesures per una bona cura dels pacients i contribuir en tot el possible a l'ajuda requerida pels facultatius o per altre personal sanitari i cooperar amb ells en benefici de la millor assistència del malalt.
7. Cuidar de la preparació de l'habitació i llit per recepció del pacient i la seva acomodació corresponent; vigilar la distribució dels règims alimentaris; atendre a la higiene dels malalts greus i fer els llits dels mateixos amb l'ajuda de les Auxiliars de Clínica.
8. Preparar adequadament al pacient per intervencions o exploracions, atenent escrupolosament les cures prescrites, així com seguir les normes corresponents en les cures postoperatòries.
9. Realitzar una atenta observació de cada pacient, recollint per escrit totes aquelles alteracions que el metge hagi de conèixer per la millor assistència del malalt.
10. Anotar acuradament tot el relacionat amb la dieta i alimentació dels malalts.
11. Realitzar sondatges, disposar els equipaments de tot tipus per intubacions, puncions, drenatges continus i embenatges, etc., així com preparar el necessari per una assistència urgent.
12. Custodiar les històries clíniques i demés antecedents necessaris per una correcta assistència, cuidant en tot moment de l'actualització i exactitud de les dades anotades en dits documents.
13. Vigilar la conservació i el bon estat del material sanitari, instrumental i, en general, de quants aparells clínics s'utilitzin en la Institució, mantenint-los ordenats i en condicions de perfecta utilització, així com efectuar la preparació adequada del carro de cures i instrumental, i de la cambra de treball.

14. Posar en coneixement dels seus superiors qualsevol anomalia o deficiència que observi en el desenvolupament de l'assistència o en la dotació del servei encomanat.
15. Mantenir informats als seus superiors immediats de les necessitats de les Unitats d'Infermeria o qualsevol altre problema que faci referència a les mateixes.
16. Orientar les activitats del personal de neteja, en quan es refereix a la seva actuació a l'àrea d'Infermeria.
17. Duu els llibres d'ordres i registre d'Infermeria, anotant en ells correctament totes les indicacions.
18. Complimentar igualment aquelles altres funcions que s'assenyalen en els Reglaments d'Institucions Sanitàries i les instruccions pròpies de cada Centre, en quan no s'oposin a l'establert en el present Estatut.

ANNEX 2

BREU RESSENYA DE L' EVOLUCIÓ LEGISLATIVA

Al 1915, mitjançant un Reial Ordre que exigia un examen per demostrar coneixements bàsics per poder aconseguir el títol d'Infermeria, tot i que no es donava formació, es legalitza la professió infermera.

Al 1953, s'unifiquen les tres titulacions –comare, infermera i practicant- sota el nom d'Ajudant Tècnic Sanitari (ATS). El tret comú de totes elles és la submissió a la professió mèdica. En aquesta denominació s'agrupaven tant homes com dones, tot i que hi havia diferències pel que fa a l'educació. Els continguts docents eren diferents, igual que el lloc d'ensenyament. (Segellen, 2007; Bernalte, 2015).

Al 1977, les Escoles d'Ajudants Tècnics Sanitaris van passar a considerar-se escoles universitàries d'Infermeria i es va crear la figura del Diplomada/a Universitari d'Infermeria (Segellen, 2009).

Al 2007 s'obté el títol de Grau en Infermeria, i amb la instauració del Pla Bolonya Infermeria, es pot equiparar a la resta de professions, i poden optar a la realització de màster i doctorat. Al segle XXI "la cura empra la reflexió, el pensament crític, la integració de creences i valors de la persona, el judici clínic, la intuïció i l'aplicació de coneixements" (Rodríguez, Rodríguez i Azañón, 2008, pàg 121). Avui dia, la Infermeria es pot resumir en aquestes activitats definides pel Consell Internacional d'Infermeres (CIE, 2016).